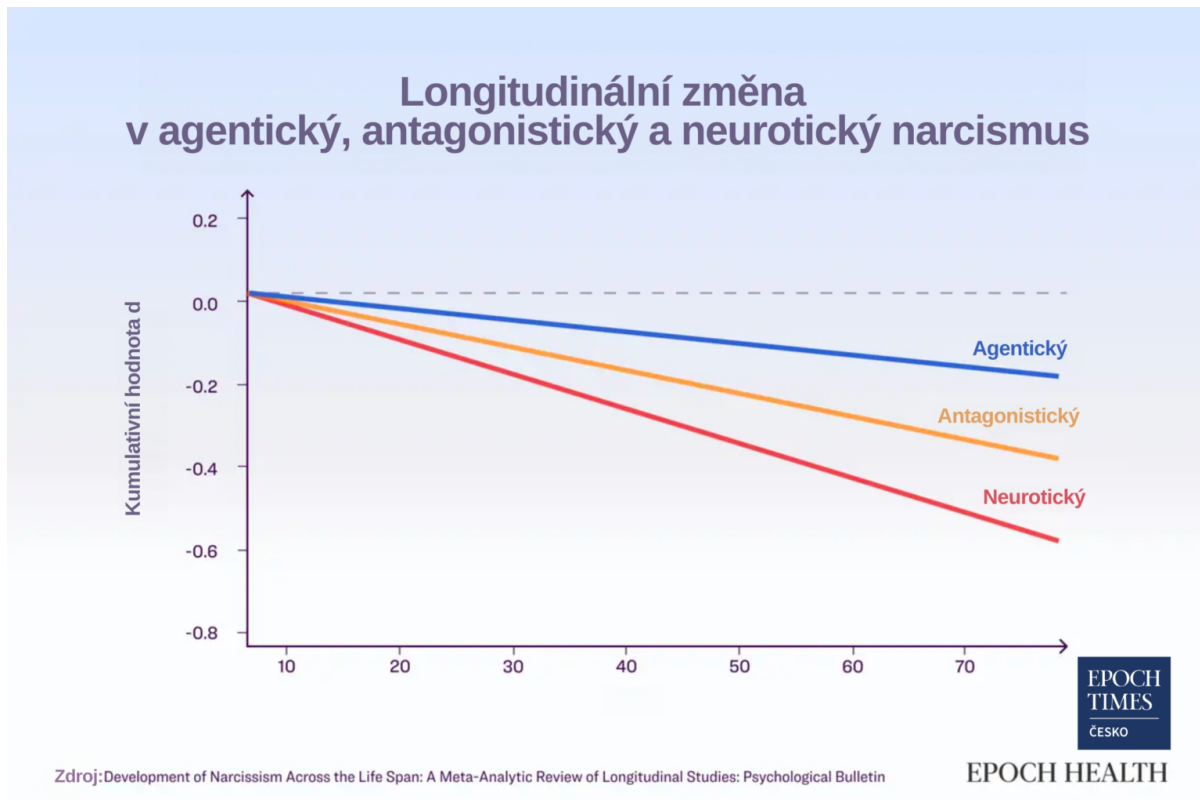

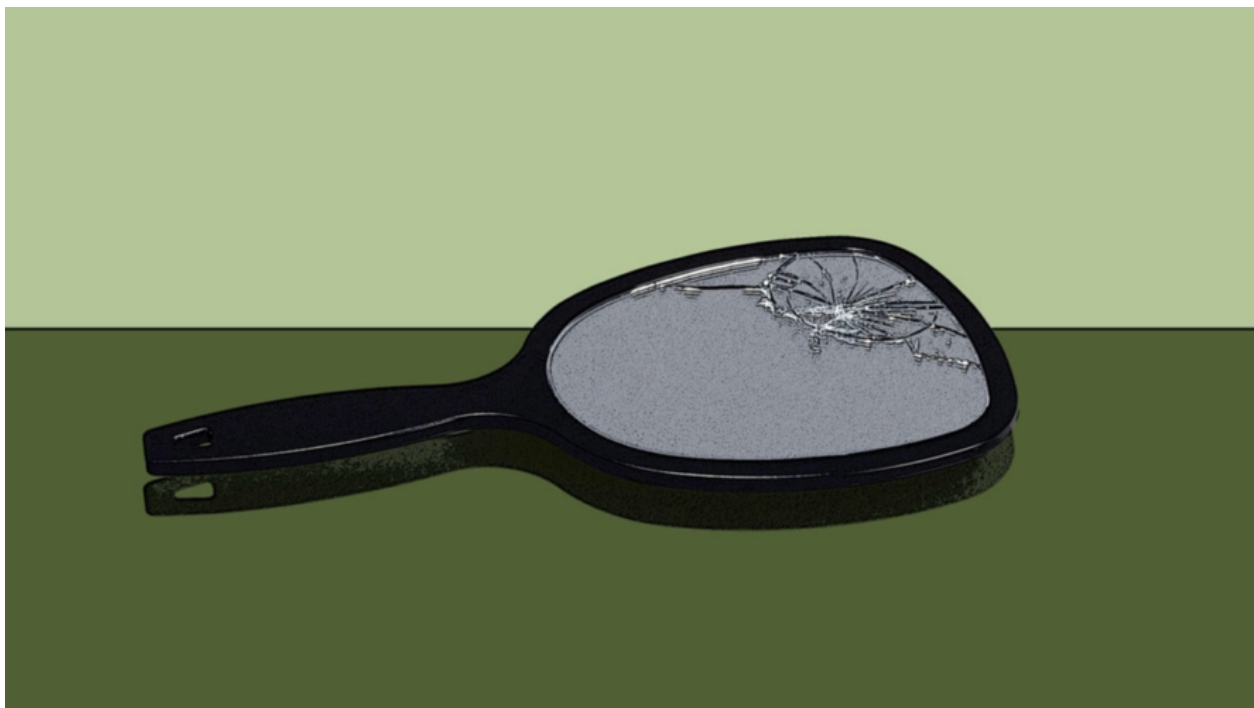
Rozsáhlá studie prokázala, že narcismus má datum spotřeby, psychologové vysvětlují proč

ET epochtimes.cz/2024/07/16/rozsahla-studie-prokazala-ze-narcismus-ma-datum-spotreby-psychologove-vysvetluj-proc

16. července 2024

Zdraví

(Paul Linse/Getty Images)

Makai Allbert

16. 7. 2024

Narcismus může mít i pozitivní účinky, ale ty jsou podle odborníků často krátkodobé.

Přemýšleli jste někdy o tom, jak se ze sebestředného teenagera odvedle, který nezvládal kritiku, stal ohleduplný dospělý člověk?

Nová studie nabízí vysvětlení: Narcismus má své datum spotřeby.

Po analýze údajů od více než 37 000 účastníků ve věku od 8 do 77 let vědci zjistili, že narcistické rysy s věkem slábnou. Je tu však jeden zvrát: Zatímco jednotliví lidé se postupně vytrácejí, ti nejsebestřednější z nás mají tendenci si své koruny ponechat.

Celoživotní vzorce

Tento vědecký přehled, jeden z nejrozsáhlejších svého druhu, nabízí komplexní analýzu vývojové trajektorie narcismu v průběhu celého života člověka, což je klíčové pro pochopení jeho dopadu

na chování a vztahy jednotlivců.

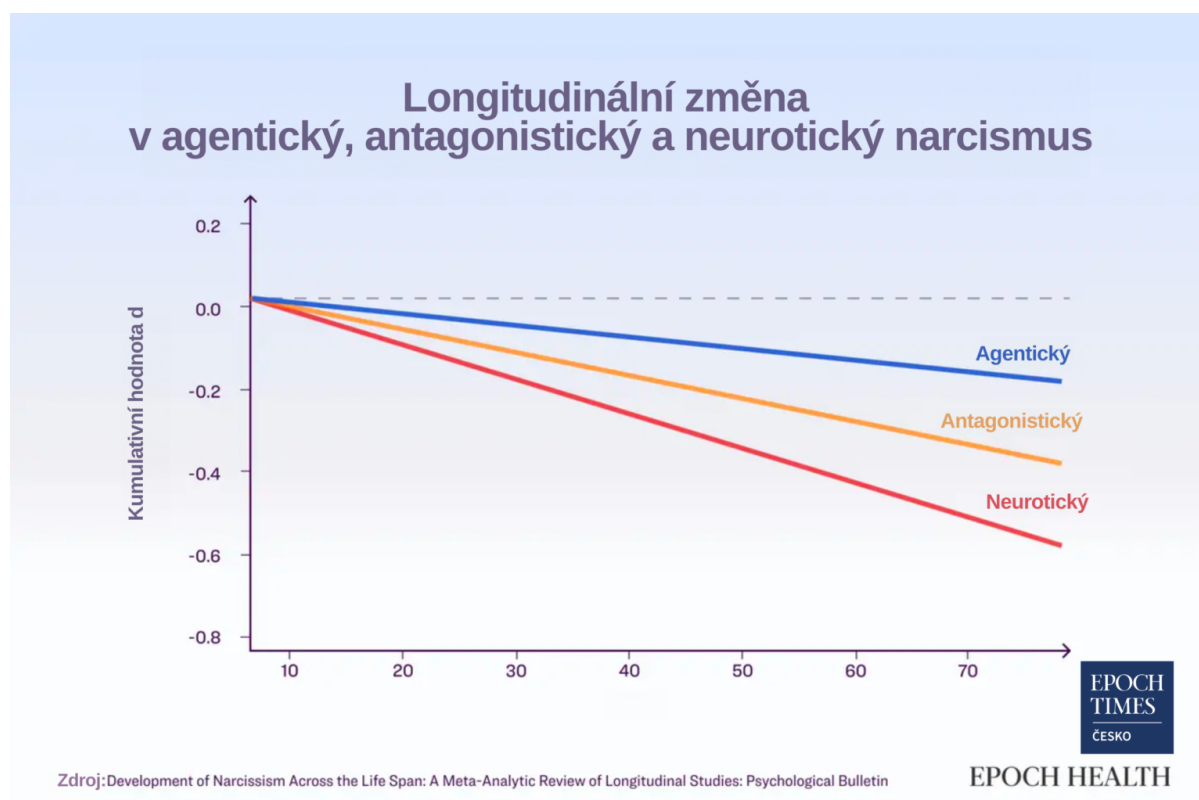
Nejnovější výzkum publikovaný v Psychological Bulletin, nejcitovanějším časopise Americké psychologické asociace, zkoumá 51 longitudinálních studií o narcismu.

Výzkumníci se zaměřili na tři specifické typy narcismu:

Agentický: asertivita, odvaha a sebedůvěra.

Antagonistický: arogance, proľhanost a oprávněnost, příklad nepřijemných a antisociálních aspektů narcismu.

Neurotický: emoční dysregulace, přecitlivělost a sklon ke studu.

Longitudinální změna agentického, antagonistického a neurotického narcismu podle metaanalýzy. (Epoch Times)

Pozitivním zjištěním je relativní zachování agentního narcismu, který je považován za „nejzdravější“ typ, uvedl v rozhovoru pro Epoch Times Keith Campbell, profesor psychologie na univerzitě v Georgii, který se na studii nepodílel.

Výzkum však také odhalil dichotomii: relativní úroveň narcismu ve srovnání s vrstevníky zůstává stabilní, což znamená, že ti, kteří jsou v dětství narcističtější, si tento status často udržují i v dospělosti.

„Pokud si představíte například nejnarcističtější osobu ve svém životě, je pravděpodobné, že i za 20 let bude stále nejnarcističtější osobou ve vašem životě,“ vysvětluje pro Epoch Times William Chopik, odborný asistent psychologie osobnosti na Michiganské státní univerzitě, který se na studii nepodílel.

Proč narcismus s věkem slábne

Psychologové navrhli několik teorií, které vysvětlují, proč narcismus s věkem slábne, jak se odráží v metaanalýze.

Teorie 1

Všeobecně uznávaná teorie tvrdí, že jak lidé přijímají role ve vztazích, v práci a ve společnosti, jejich osobnost se přizpůsobuje tak, aby jim pomohla uspět. Postupem času se tak zvyšují vlastnosti, jako je přívětivost, svědomitost a emoční stabilita, a v podstatě dozrávají a opouštějí narcistické charakteristiky.

Teorie 2

S přibývajícím věkem se lidé přestávají soustředit na hledání nových zážitků a zaměřují se na udržování citové stability a blízkých vztahů. Tento posun snižuje jejich touhu po společenském postavení, což vede k poklesu narcismu.

Teorie 3

Narcismus se mění s věkem vzhledem k různým vývojovým obdobím. V období dospívání a rané dospělosti mohou být narcistické rysy adaptivnější, protože tato stádia se vyznačují zaměřením na sebe a zkoumáním identity.

Teorie 4

S přibývajícím věkem se lidé častěji setkávají s neúspěchy a odmítnutími, jako jsou nesplněné cíle, rozpady vztahů a kariérní neúspěchy. Tyto nahromaděné zkušenosti zpochybňují jejich přehnané vnímání sebe sama a pocit nadřazenosti, což vede k realističtějšímu a méně narcistickému pohledu na sebe sama.

Emily Grijalvaová, docentka na univerzitě v Buffalu v New Yorku, která se ve svém výzkumu zaměřuje na narcismus, uvedla pro Epoch Times, že pokořující efekt neúspěchu je součástí dospívání. „Narcismus je popisován jako velmi charakteristický nedostatek zralosti. Součástí zrání je skutečně uvědomění si, že můžeme být zranitelní a otevření selhání, a tak v rámci tohoto uvědomění pomáhá narcismus časem degradovat.“

Tyto teorie se zaměřují na různé mechanismy, ale vzájemně se nevyklučují, napsali vědci. K tomuto poklesu může přispívat více faktorů.

Omezení studie

Hlavním závěrem studie je, že narcismus s věkem klesá, ale „proč se tak děje, je podle Chopika záhadou“. Ačkoli práce navrhuje různá možná vysvětlení, vědci je ještě musí empiricky ověřit, aby určili přesný mechanismus, který za poklesem stojí.

Většina údajů analyzovaných v této studii také pocházela ze západních kulturních kontextů, včetně Severní Ameriky, Evropy a Nového Zélandu, a pouze jeden vzorek byl z Číny. Toto geografické omezení zdůrazňuje potřebu budoucího výzkumu, který by zkoumal narcismus v širším spektru zemí a kultur, aby bylo možné posoudit globální konzistenci těchto zjištění. Kromě toho byly vzorky převážně bělošské nebo evropské, což omezuje možnost analyzovat rozdíly mezi etnickými skupinami. „Budoucí výzkum by měl ověřit, zda tato zjištění platí pro různá etnika,“ napsali vědci.

Dvojsečný meč narcistických rysů

Narcismus může mít podle odborníků pozitivní i negativní důsledky. Pozitivní je, že se narcisté, zejména v období dospívání, často těší počáteční popularitě mezi vrstevníky, mají úspěch při randění a dosahují vedoucích pozic. „V některých fázích života by vám možná prospělo iracionální sebevědomí, víte, možná jste přemýšleli až příliš,“ uvádí Chopik.

Tyto výhody jsou však často krátkodobé. „Existují důkazy, že narcisty máme zpočátku rádi, ale pak jejich hvězda pohasne, protože se objeví jejich jedovaté mezilidské sklony,“ napsal Brent Roberts, psycholog osobnosti a profesor psychologie na University of Illinois-Urbana-Champaign, v e-mailu pro Epoch Times.

Přetrvávající narcistické rysy mohou vést ke snížení společenského uznání, konfliktům v milostných vztazích a problémům na pracovišti.

Zatímco v mládí může být určitý narcismus přijatelný, „když lidé stárnou, je prostě méně účinný,“ řekl Campbell.

Naštěstí, jak poznamenal Chopik, většina z nás z toho „naštěstí vyrostě“.

—ete—

SOUVISEJÍCÍ TÉMATA

výzkum zdraví

PŘEČTĚTE SI TAKÉ

O dani za nezávislost se senátorkou Danielou Kovářovou (rozhovor)

Se senátorkou Danielou Kovářovou jsme si povídali o výhodách a nevýhodách toho být nezávislou senátorkou, o Ústavním soudu, Evropské komisi i zaplevelování právního řádu.

Finsko schválilo přísný zákon proti ilegálním migrantům. Rusko je prý používá jako zbraň

Kdo je J. D. Vance, potenciální americký viceprezident?

Biden se označil za zatraceně bystrého, otázky na věk má ale za legitimní

„Dobrý učitel je nejlepší tahák.“ UK podpoří projekt na zatraktivnění výuky matematiky a dalších předmětů

Epoch sdílení

Nejčtenější články

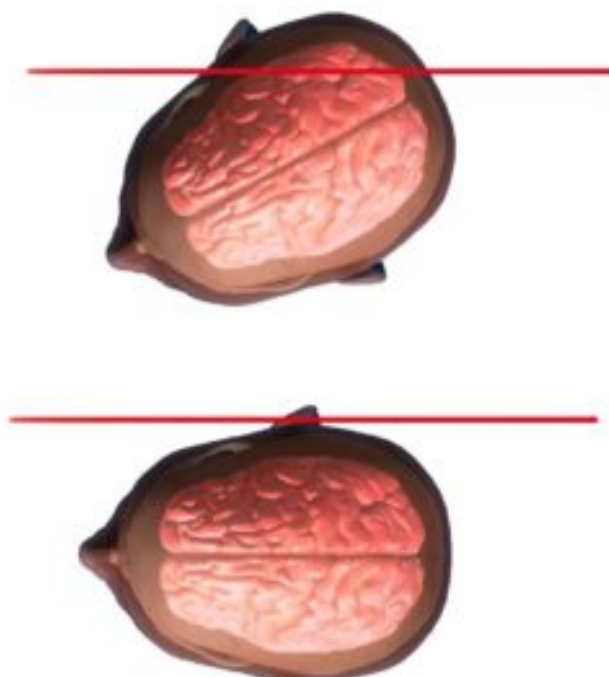
[Trump přežil pokus o atentát. Shrnutí událostí](#)

Vliv počasí na obnovitelné zdroje aneb co je to Dunkelflaute

Melania Trumpová po pokusu o atentát na manžela vydala prohlášení

Trumpovi prý zachránili život statistika s ilegální migrací

„Chtěli tajnou dohodu o cenzuře,“ obvinil Evropskou komisi Musk. X se bude bránit u soudu

Vybrané články

Síla jedince je hnací silou dobra

Děti chtějí po rozvodu mámu a tátu bez omezení. Manipulace proti druhému rodiči dítěti ubližuje, upozorňuje projekt

„Od kdy jsme společností jednoho názoru?“ Senátorka Kovářová o demokratické (ne)toleranci

Biden má rozhodně parkinsona, tvrdí odborník. Po summitu NATO to opět dokreslilo několik momentů

[Německo se chystá radikálně změnit dotování obnovitelných zdrojů](#)

[Více článků](#)